

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Miluše Doškové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobkyně: **L. A. H.**, zastoupené Mgr. Lilianou Vochalovou, advokátkou se sídlem nám. I. P. Pavlova 3, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 3, PP 21/OAM, Praha 7, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 31. 8. 2005, sp. zn. 3 Az 5/2005,

t a k t o :

I. Kasační stížnost **se z a m í t á .**

II. Žalovanému **se n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) včas podanou kasační stížností brojí proti shora označenému rozsudku Městského soudu v Praze, kterým byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra (dále jen „žalovaný“) ze dne 6. 4. 2005, č. j. OAM-560/VL-07-ZA09-2005. Tímto rozhodnutím žalovaný zamítl žádost stěžovatelky o udělení azylu jako zjevně nedůvodnou podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. a) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.

Stěžovatelka v kasační stížnosti namítá důvody obsažené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní („s. ř. s.“), tzn. nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení, vady správního řízení a nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. Pochybení soudu spatřuje stěžovatelka v tom, že nebyla řádně vyhodnocena otázka případného naplnění podmínek pro udělení azylu podle ustanovení § 14 zákona č. 325/1999 Sb. Stěžovatelka

sice nezpochybňuje skutečnost, že uvedení výhradně ekonomických důvodů v žádosti o azyl nezakládá důvod pro jeho udělení, nicméně je nutno vždy zároveň zvážit, zda tyto ekonomické důvody nemohou být posouzeny jako důvody humanitární. Toto uvážení správního orgánu je nutno podrobit soudnímu přezkumu, a to zejména s přihlédnutím ke skutečnosti, že životní situace v Číně je velmi špatná.

Proto stěžovatelka navrhuje zrušit napadený rozsudek městského soudu a zároveň požádala o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný ve svém vyjádření odkazuje na obsah správního spisu a navrhuje, aby byla kasační stížnost odmítnuta, neboť se neopírá o kasační důvody zakotvené v ustanovení § 103 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek Městského soudu v Praze v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud nejprve vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je žadatel chráněn před důsledky rozsudku městského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku - takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně) – ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatelky žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Nejvyšší správní soud z obsahu správního a soudního spisu zjistil, že v průběhu správního řízení (viz žádost o udělení azylu ze dne 16. 3. 2005, protokol o pohovoru ze dne 4. 4. 2005) stěžovatelka setrvale uváděla, že důvodem jejího odchodu ze země původu byly ekonomické a sociální důvody, jelikož zemřel její manžel a musela se starat o dceru a matku. Protože nemá vzdělání, nemohla si ani najít práci a měla dluhy. Do České republiky přicestovala již v srpnu 2001 a o azyl požádala z důvodu nutnosti legalizace pobytu zde. Uvedla rovněž, že se státními orgány v zemi původu nikdy neměla žádné problémy a nebyla ani nikterak politicky aktivní.

Žalovaný ve shora citovaného rozhodnutí dospěl k závěru, že stěžovatelka uváděla skutečnosti svědčící o tom, že v zemi původu měla pouze ekonomické potíže [§ 16 odst. 1 písm. a) zákona č. 325/1999 Sb.]. Za této situace již neposuzoval splnění podmínek pro udělení azylu pro udělení humanitárního azylu dle ustanovení § 14 cit. zákona, neboť aplikace tohoto ustanovení se váže na ustanovení § 12 stejného zákona, které však v daném případě nebylo užito.

Ke shodnému právnímu závěru dospěl v napadeném rozsudku městský soud.

Nejvyšší správní soud především konstatuje, že podle jeho ustálené judikatury (viz např. rozsudek ze dne 15. 10. 2003, sp. zn. 3 Azs 12/2003) „na udělení azylu z humanitárního důvodu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění zákona č. 2/2002 Sb., nemá žadatel subjektivní právo. Správní orgán o něm rozhoduje na základě správního uvážení; jeho rozhodnutí přezkoumává soud pouze v omezeném rozsahu, a to z hlediska dodržení příslušných procesních předpisů (§ 78 odst. 1 s. ř. s.).“ Míra správního uvážení správního orgánu je tedy za situace, kdy se ustanovení § 14 zákona o azylu omezuje při určení důvodů, pro něž je možné humanitární azyl udělit, na konstatování, že se jedná o důvody hodné zvláštního zřetele; poměrně široká. Přitom prostor soudního přezkumu správních rozhodnutí u přiznání či nepřiznání humanitárního azylu je v souladu s citovaným judikátem naopak omezen, což však jistě ani ve vzájemné kombinaci neznamena, že by přiznávání humanitárního azylu mohlo být určováno pouhou libovůlí správního orgánu.

V daném případě je nicméně nutno dále zdůraznit, že stěžovatelka nikterak argumentačně nezpochybnila správnost vyhodnocení její věci jakožto žádosti motivované toliko ekonomickými důvody podle ustanovení § 16 odst. 1 písm. a) zákona č. 325/1999. Pouze namítá, že tyto ekonomické důvody svojí podstatou měly být nazírány též jako důvody pro udělení humanitárního azylu. K tomu je však pro stručnost vhodné odkázat na ustálenou judikaturu zdejšího soudu, podle níž „výroky o neudělení azylu podle § 13 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb. jsou podmíněny negativním rozhodnutím podle § 12 téhož zákona. Nejedná se tedy o samostatné výroky, neboť se jimi deklaruje neexistence důvodů pro udělení azylu jen za předpokladu, že nejsou splněny podmínky pro udělení azylu podle § 12 zákona č. 325/1999 Sb.“ (viz např. rozsudek ze dne 15. 9. 2005, sp. zn. 7 Azs 138/2005). Nutno dodat, že právní názor žalovaného a městského soudu, proti němuž brojí podstata kasační stížnosti, se nachází zcela v souladu s touto konstantní judikaturou, od níž Nejvyšší správní soud neshledal žádný racionální důvod se v této konkrétní věci jakkoliv odchýlit.

Jak totiž zdejší soud uvedl již dříve (rozsudek ze dne 11. 3. 2004, sp. zn. 2 Azs 8/2004), „smysl institutu humanitárního azylu podle § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, spočívá v tom, aby rozhodující správní orgán měl možnost azyl poskytnout i v situacích, na něž sice nedopadá žádná z kautel předpokládaných taxativními výčty ustanovení § 12 a § 13 zákona o azylu, ale v nichž by bylo přesto „nehumánní“ azyl neposkytnout. Správní orgán díky tomu může zareagovat nejen na případy, jež byly předvídatelné v době přijímání zákona o azylu jako obvyklé důvody udělování humanitárního azylu (např. u osob zvláště těžce postižených či nemocných, u osob přicházejících z oblastí postižených humanitární katastrofou, ať už způsobenou lidskými či přírodními faktory), ale i na situace, jež předvídané či předvídatelné nebyly. Míra volnosti této jeho reakce je pak omezena pouze zákazem libovůle, vyplývajícím pro orgány veřejné moci z ústavně zakotvených náležitostí demokratického a právního státu.“

Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že právní názor obsažený v napadeném rozsudku městského soudu je v souladu se zákonem a s ohledem na shora popsanou souvztažnost výroku o udělení azylu podle ustanovení § 12 a udělení humanitárního azylu dle ustanovení § 14 zákona č. 325/1999 Sb. tento rozsudek nelze považovat ani za nepřezkoumatelný. K tvrzeným vadám správního řízení Nejvyšší správní soud uvádí, že stěžovatelka nikterak nekonkretizuje, jakých vad se měl žalovaný v řízení dopustit, když toliko namítá, že žalovaný dostatečně nezdůvodnil své závěry. S tímto názorem se soud neztotožňuje, a to zejména proto, že žádost o udělení azylu byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná ze shora popsaných důvodů a podstatu tohoto rozhodnutí (tzn. skutečnost, že o azyl požádala jen z ekonomických motivů)

stěžovatelka nikterak nezpochybnila. Je proto třeba připomenout, že kasační stížnost představuje procesní prostředek k ochraně subjektivních veřejných práv, nemůže však být vykládána jako nástroj, zaručující úspěch ve správním a soudním řízení pro případ pouhého nesouhlasu stěžovatelky s jeho výsledkem.

Ze všech shora uvedených příčin Nejvyšší správní soud v daném případě nezjistil naplnění namítaných důvodů kasační stížnosti ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b), d) s. ř. s., dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatelka, která neměla v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.) a Ministerstvu vnitra náklady řízení nevznikly. Proto soud rozhodl, že se žalovanému nepřiznává právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. srpna 2006

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu